

Kohtalon hyppy

JULIAN RAUHANIEMI

Kohtalon hyppy

© 2019 Julian Rauhaniemi

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-7714-5

Kohtalon hyppy

I.

Koko muu maailma häviää ympäriltä. On vain se hetki, se tilanne, se suoritus. Muutama syvä henkäys. Tiukka puristus seipääseen. Silmät kaventuvat viiruiksi, pari hikipisaraa muodostuu hiusrajaan. Seiväs nousee kohti kattoa, katse seuraa perässä. Adrenaliini virtaa vartalossa. Askel eteenpäin oikealla jalalla, sitten heti taaksepäin. Pari nopeaa ulospuhallusta. Ponnistus ja vauhtiin.

Ensimmäisten harppausten jälkeen vauhti kiihtyy. Maksimaalinen nopeus alkaa olla saavutettu, kun tusinan verran askelia on takana. Kuoppa lähestyy, keskittyminen tiivistyy. Jotta suorituksesta saa kaiken irti, on oikeiden asioiden tekemiseen aikaa kymmenyksiä, joskus vain sadasosia. Viimeinen askelpari, kädet iskeytyvät ylös, toisen jalan kantapää nousee pakaraan. Seiväs vääntyy tiukkaan kaareen.

Ponnistuspolkaisun myötä hyppääjä lähtee lentoon. Kädet ja lantio pysyvät kontrollissa, seivästä pyritään painamaan mahdollisimman kauas itsestä. Täten aikaa ja tilaa tehdä onnistunut suoritus on enemmän.

Hyppääjän tuottama liike-energia on muuttunut potentiaalienergiaksi, joka vie ylöspäin kohti korkealla riippuvaa rimaa. Lantio nousee painopisteen yläpuolelle, kroppa suoristuu. Rima, harjoitusolosuhteissa kuminen, lähestyy.

Lakikorkeus on saavutettu. Seiväs irtoaa käsistä, hyppääjä kääntää itsensä riman yli. Torso ottaa kevyen kosketuksen kumimirimaan. Alkaa pudotus yli viidestä metristä kohti kasaa.

Hyppääjä on kokenut saman tunteen tuhansia kertoja. Ponnistusvaiheen jälkeen, kropan noustessa kohti kattoa, pelottaa aina vähän. Mitä jos jokin menee pieleen? Seiväs voi katketa, alastulopatjojen ohi voi tippua kovalle ratapinnoitteelle. Jos

jostain syystä pudotus viekin kuoppaan patjan sijaan, saattaa pahimmassa tapauksessa ura olla ohi. Urheilija voi halvaantua. Olisiko se sen arvoista?

Hyvän olon tunne valtaa kehon, kun patja näkyy vartalon alla. Jälleen kerran suoritus on onnistunut, ainakin siinä mielessä, että laskeutuminen tapahtuu pehmeälle patjalle, eikä kovalle mondopinnoitteelle. Rima tulee toki joskus hyppääjän mukana, mutta se on vain kestettävä. Seiväshyppykisat päättyvät useimmiten voittajienkin osalta siihen, että takana on kolme perättäistä epäonnistunutta yritystä.

Tällä kertaa hyppysuoritus on menestys. Seiväs ei katkea, lihakset eivät muljahtele eikä selän alla ole kovaa pintaa, vaan pehmeää vaahtomuovia. Hyppääjä tömähtää patjalle, joustava materiaali vaimentaa iskun. Katse pysyy parin sekunnin ajan katossa. Urheiluhallin valot häikäisevät silmiä.

Patjan vierellä seisoo kaljuuntuva, keski-ikäinen mies adidasen kuluneessa verkkaripuvussa. Kädessään hänellä on tablettitietokone. Hyppääjä nousee patjalta odottaen palautetta. Muutama hillitty nyökkäys lupaa positiivista sanomaa.

”Aika jees, aika jees. Juoksu näyttää kulkevan hyvin. Tässä hän saatetaan joutua pian seiväsostoksille.”

Mitä isompi ja jäykempi seiväs, sitä taitavampi, fyysisempi ja raaistettuna parempi hyppääjä on. Myös otekorkeudella ja -levydellä on merkitystä, ja usein hyppääjien lempipuuhaa onkin vertailla keskenään näitä suoritustensa muuttujia. Etenkin kokeneilla hyppääjillä ennätyslukemien parantaminen vaatii aina vain suurempia seipäitä.

”Hyvältä kyllä tuntuukin. Eiköhän tällä nykyisellä seivässetillä pärjätä ainakin kesään asti. Tai katotaan, miten kisat sujuu.”

Eletään joulun välipäiviä. Pian on uusivuosi, ja yleisurheilujoiden hallikausi starttaa. Rankat peruskuntoharjoitukset on syksyn osalta tehty ja herkistely kilpailuja varten on alkanut. Harjoitusmäärät vähenevät, mutta laatu kasvaa.

”Tule nyt vielä muutama hyppy, kun hyvin kulkee. Mutta ei

viitsitä silti ihan kanveesiin vetää”, adidasmies toteaa. ”Otetaan vielä yksi hyppyharjoitus ensi viikolla ennen kisoja.”

Hyppääjä nyökkää ja laskee seipään maahan. Kupittaan urheiluhallissa on kroonisesti kylmä lämpötila, joten hän kietaisee viltin ympärilleen. Hän istuu alas, hörppää kulauksen vettä ja ryhtyy valmistautumaan seuraaviin suorituksiin.

Hyppääjän nimi on Jesper. Hän on parikymppinen edellisen kevään ylioppilas Kerttulin urheilulukiosta, Suomen Turusta. Joku voisi sanoa häntä laiskaksi. Lukion suorittamiseen kului neljä vuotta ja nyt hän viettää vielä sapattia. Töissä hän käy satunnaisesti enonsa urheiluvälineliikkeessä, mutta korkeakouluihin hän ei yhteishaussa edes pyrkinyt. Urheilijoiden näkökulmasta hän ei kuitenkaan ole laiska. Ulkomaan harjoitteluleirit venyttivät lukio-opintoja. Neljän vuoden tahti urheilulukiossa ei ole mitenkään harvinainen, sillä monet lupaavat urheilijanalut haluavat panostaa sekä urheiluun että kouluun. Jesperkin kirjoitti itselleen magnoja ja eximioita sisältävät paperit. Kyse onkin aikatauluttamisesta. Kun urheilulukiossa opinto-ohjaajat ja rehtorit eivät laita vastaan heille jotka haluavat opinahjossaan yhden ylimääräisen vuoden viettää, on opintojen venyttäminen luonnollinen ratkaisu.

Tulevaisuuden suunnitelmat koulutuksellisesta näkökulmasta ovat Jesperillä vielä pimennossa. Sopivaa alaa hän ei ole itselleen vielä löytänyt. Tällä hetkellä kaikki munat on asetettu yhteen koriin. Urheilu vie kaiken ajan. Kelalta hän ei tukia saa, mutta se ei ole ongelma. Nuorten arvokisoissa meritoitunut urheilija on löytänyt itselleen henkilökohtaisia sponsoreita, minkä lisäksi hänen seuransa ja kattojärjestö Suomen Urheiluliitto tukevat avustuksin sekä stipendein.

Jesperillä ei ole ollut hinkua muuttaa kotoaan pois. Tai itse asiassa kodeistaan. Jesperin vanhemmat ovat kulkeneet sen nykyajalle hyvinkin tavallisen polun avioeron satamaan. Ainoana lapsena Jesperillä on isot tilukset kummankin vanhempansa luona. Yksityisyyttä riittää yllin kyllin.

Vauhdinottobaanan päässä seisoo toinen hyppääjä. Hän on 188-senttistä Jesperiä viitisen senttiä pidempi. Pitkäjalkainen ja hintelä nuorimies valmistautuu omaan suoritukseensa, eikä hetkeäkään, kun tyyppi on jo vauhdissa. Hänen askelluksensa on pitkä ja ylvästä loikkimista. Vauhti tiivistyy kuopan lähestyessä, juoksuaskeleet muuttuvat tikkaaviksi. Seiväs laskee kohti kuoppaa.

Suoritus menee kuitenkin plörinäksi. Askelmerkki on pielessä, minkä vuoksi ponnistava jalka tulee liian lähelle kuoppaa. Hyppääjä päästää seipään irti kädestään ja tekee kuperkeikan patjalle. Eräs erittäin käytetty, naisen ulkosynnyttimiin viittaava ärräpää kaiku hallissa.

Adidas mies lopettaa nauhoituksen. Hyppääjä kävelee pää kyöryssä kuuntelemaan tuomiota.

”Välimerkki on ihan pisin persettä. Miltä juoksu tuntuu?”

Hyppääjä päästää muutaman syvän huokauksen ja pudistelee päätään: ”Tahmeaa, tönkköistä, takkuavaa... kroppa ollut ihan jumissa koko viikon. Ei tästä tule tänään mitään. Täytyy soittaa hierojalla, jahka tämä kärsimys on ohi.”

Toinen hyppääjä on Jesperin serkku, Topias. Nuorukaiset ovat ikätovereita, treenikavereita ja parhaita ystäviä. Aina taaperokäisistä lähtien parivaljakko on ollut erottamaton. Kun vielä harrastuskin yhdistää, tuntevat hyppääjät toisensa läpikotaisin.

Topias rojahtaa Jesperin viereen ja pukee verryyttelyhousut shortsiensa päälle.

”Ei vissiin suju tänään?”, Jesper tokaisee.

”Hieno huomio. Perkele, kun on jumista. Täytyy keventää kunnolla ennen ekoja kisoja.”

”Onhan tässä vielä aikaa.”

Topias jää makaamaan selälleen, kun Jesper hypähtää pysyyn ja nappaa seipään käteensä. Adidas mies näppäilee tabletinsa valmiuteen.

”No niin, anna mennä vaan! Hyviä hyppyjä on tullut, keep it going.”

Jesper näyttää sädälleen peukkua. Adidasmies, tuttavallisemmin Jouni, on Topiaksen isä ja Jesperin isän veli. Hän kuului suomalaisten seiväshyppääjien eliittiin 90-luvulla. Ennätyksellään 565 senttiä hän kuuluu kymmenen parhaan suomalaisen seivästäjän joukkoon kautta aikojen. Jouni Tolppanen edusti Suomea muun muassa Helsingin EM-kisoissa 1994 ja kaksi vuotta myöhemmin Atlantan olympialaisissa.

Jesper suoriutuu hypystänsä taas loistavasti. Näin hyvää hyppyharjoitusta hänellä ei ollut pitkään aikaan ollutkaan. Kova, ja toisinaan jopa uuvuttava harjoittelu alkoi tuottaa tulosta. Loka-marraskuun kovalla treenijaksolla fyysiset ominaisuudet menivät eteenpäin niin nopeudessa, voimassa kuin loikkatesteissäkin. Myös hyppytekniikka alkoi hioutua kohdalleen, vaikka aina parannettavaa toki on.

”On se hyvä, että edes jollain kulkee”, Topias toteaa alakuloiseen sävyyn serkkunsa astellessa vierelleen.

”Mä vedin kato maltillisesti joulupöydässä. Kinkun sijasta keskityin salaatteihin ja kaloihin. Ja suklaakonvehdejakin meni vaan muutama kourallinen.”

”Hei hyvä, kun muistutit. Joulukylläisyyttä tää vaan on.”

Hetken hymähdeltään serkukset tuntevat läimäytyksen selkänahoissaan. Pian joku pörröttää kummankin hiuksia kovakouraisesti. Hiuksien koskettelusta toiminta siirtyi yläkroppien ravisteluun.

”Jumankauta jätkät, eikö sitä olla yhtään turvoksissa joulun jäljiltä!”

Syylinen hyppääjien härnäämiseen on Vincent, serkusten ikätoveri ja pitkäaikainen ystävä. Yhdessä he muodostivat dynaamisen kolmikon, jossa ääripäät kohtasivat.

Vincent, lupaava kiharapäinen pikajuoksija, oli melkomoinen naistennielijä. Hän piti huippu-urheilijan statukselliselle ihmiselle hiukan liikaakin bilettämisestä. Monet ihmettelivät, miten heebo kykeni juhlimaan pikkutunneille asti, mutta silti olemaan seuraavana päivänä treenipaikoilla täydessä tikissä.

Toki juhliminen oli ainakin toistaiseksi miehen itsensä hallinnassa, ja lähinnä vain viikonloppuisin mies läksi ulos pyydystämään tirppejä ja pitämään hauskaa.

Jesper oli Vincentin totaalinen vastakohta. Hän ei käynyt mielellään yökerhoissa, eikä käyttänyt päihitteitä. Irtosuhteita hän ei juurikaan harrastanut. Kotiolot päihittivät hänen maailmaansa kaupungin riennot. Luonteeltaan hän oli rauhallinen ja laskelmoiva.

Topias oli jotain näiden kahden väliltä. Hän käytti alkoholia maltillisesti ja harvoin. Hän oli kolmikosta ainoa, jolla oli tyttöystävä.

Vincent oli jokseenkin ADHD-tapaus. Virtaa riitti kuin sähköpistokkeessa konsanaan. Hän oli elämäntapapäriinöissä. Testosteroni virtasi kuin Aurajoessa vesi ja naiset olivatkin hänelle käyttötavaraa. Hänen mekaniikkansa kauniimman sukupuolen kanssa oli kuin seitsenpäiväisessä journalismissa: yöllä painetaan ja aamulla laitetaan jakoon.

”Tsekatkaas jätkät millaista rotulihaa tuolla on ottamassa ve-toja meitsin kanssa”, Vincent osoitti takasuoran lähtöpaikalle. ”On tullut vedettyä peesissä muutama juoksu.”

Seiväshyppypaikalta ei toiselle puolelle hallia hyvin nähnyt. Se serkusten oli kuitenkin myönnettävä, että Vincent kyllä tunnisti naiskauneuden, ja jostain kumman syystä gimmat tunsivat aina vetoa myös pikamenijää kohtaan. Hän ei ollut erityisen pitkä, noin 180-senttinen, eivätkä hänen maneerinsa naisten kanssa olleet ruusuisimmasta päästä. Ehkäpä valkoiset hampaat, erottuvat lihakset ja renttumainen luonne tekivät kauniimpaan sukupuoleen vaikutuksen. Tai sitten Vincentillä oli jokin salainen ase, joka sai leidiä feroomonit hyrräämään.

”Mites teikäläisen joulu?”, Topias kysyi vieressä värisevältä sprintteriltä.

”Siinähän se, ihan normimerkeissä. Kyllä te tiedätte, että mä en ole jouluihmiä, ne pyhät on mulle päiviä muiden joukossa.

Mutta kyllä mä pari lahjaa annoin ja jaoin, jos tajuatte mitä meinaan.”

”Eikös sulla ollut joku vähän pysyvämpi juttu tossa loppusyksystä?”, Jesper kysäisi. ”Tehän kävitte tämän yhden mimmin kanssa useammillakin treffeillä.”

Vincent irvisti ja naurahti ivallisesti: ”Kyllähän te pojat mut tunnette. Vaikka pakko myöntää, että mimmin ulkoiset avut oli niinkin hyvät, että sitä jyysti mielellään useammankin kerran. Mutta joo, olihan meillä ihan kivaa muutenkin, myönnetään.”

Yllättävän inhimillistä ja jopa herkkää tekstiä tuolta hölös-uulta, Jesper pohti itsekseen. Paluu maanpinnalle tapahtui kuitenkin nopeasti.

”Mutta to be real guys, kävi ilmi, että se mimmi on hulluna lätkänpelaajiin ja sydämet vaan kiilu silmissä, kun joku moinen sattui kulkemaan ohi kaupungilla tai matsia tuli töllöstä. Semmoista muijaa ei kyllä pidemmän päälle jaksa, joka on läppällään niihin liimalettisiin nuuskahuuliin. Onneksi oli vielä vaihto- ja palautusoikeutta jäljellä.”

Vincentin jutut olivat toisinaan niin ylitseampuvia ja misogynistisiä, että Jesperiä hävetti olla hänen seurassaan. Toisaalta kaikellahan on puolensa. Ainakin kaveri sanoi aina suoraan, mitä ajatteli. Ja kun lojaalisuudesta oli kyse, löytyi Vincentin nimi kyseisen sanan kohdalta sanakirjasta. Hän puolusti aina ystäviään. Välillä hänen teesinsä olivat niin räikeitä, ettei niille voinut kuin nauraa. Se oli pitkälti päivästä kiinni.

Vincent teki pari päkiähyppyä ja läiski pakaroitaan. Tyypin alakroppa oli kyllä jäätävässä tikissä. Niin taka- kuin etureisissä oli pihviä vähintäänkin tarpeeksi pikajuoksijan tarpeisiin. Pohkeiden kohdalla oli muhkuraiset ja suonikkaat pallot.

”Ennen kun mä lähden jatkamaan juoksemista tonne herkkuperseiden sekaan, niin sovittaisko illan aikatauluista.”

Jesper hämmentyi. Hänen tietääksensä illaksi ei ollut sovittuna mitään. Jos Vincent ei ollut saalistamassa kaupungilla, hän oli useimmiten pelaamassa videopelejä jommankumman

tai kummankin serkuksen kanssa. Tuoksi kyseiseksi illaksi ei oltu kuitenkaan moisia suunnitelmia tehty.

”Niin siis mitkä aikataulut? Oonko mä unohtanut jotain?”, Jesper hämmentyi.

”Tänään lähdetään rellestään!”, Vincent huudahti silmin nähden innostuneena. ”Toppe on luvannut lähteä, joten tuu hei säkin. Ethän sä käy ikinä missään, eikä sitä pakko ole alkumaha-holia juua! Milloin sä edes viimeksi oot päässyt lähikontaktiin jonkun kisulin kanssa?”

Vincent ei kaihtanut henkilökohtaisiakaan kysymyksiä. Hänen mielestään kolmikolla ei ollut salaisuuksia. Jesper sivuutti Vincentin alatyylisen heiton ja siirsi katseensa serkkupoikaansa: ”Mitäs sä ulos lähdet, eikö teillä ole Annikan kanssa mitään yhteistä ohjelmaa?”

”Annika lähti sukuloimaan välipäiviksi Ranualle, joten voisihan sitä tämän kerran repäistä”, kuului hieman nolostunut vastaus.

Vincent kävi kierroksilla ja oli selvästi malttamaton: ”Sulta ei nyt Zesperä kysyt, vaan sä lähdet mukaan. Jos ei nappaa, niin painu kesken kaiken sitten kotio kyhnyttämään. Mutta mukaan tulet, ei vastalauseita.”

Sekä Topias että Vincent näyttivät odottavan jonkinlaista vastausta. Totuus oli kuitenkin se, että Jesper ei viihtynyt yöelämässä. Sporttibaareissa hän kävi katsomassa futista ja koripalloa, mutta klubeilla sai vain pään kipeäksi ja hyvällä tuurilla kaljat syliin. Jesper päätti kuitenkin tehdä poikkeuksen. Ei kai se niin kamalaa olisi vaihteeksi käydä hiukan tuulettumassa? Niin kuin Vincent oli todennut, ei sitä olisi pakko juoda. Hän ajaisi autonsa mahdollisimman lähelle Turun keskustaa, joten pakokeino olisi aina olemassa.

”No jos mä nyt sitten tämän kerran lähden, kun serkkupoikakin on kerran messissä.”

Vincent hymähti tyytyväisenä: ”Hyvä päätös, boy. Koodailaan ja sovitaan speksit tarkemmin. Tuskin ennen yhtätoista kande mihinkään mennä.”

Topias taputti serkkuaan olkapäälle: ”Kyllä sä selviit hei. Niin kuin tiedät, en mäkkään ota kuin korkeintaan pari tuoppia, enkä välttämättä edes sen vertaa, jos ei huvita. Pidetään yhdessä toi duracell-pupu aisoissa.

Jesper nyökkäsi ja huokaisi. Hän kiristi piikkariensa nauhat, sillä hyppyjä oli vielä hypättävänä.

”Noniin hei, jos tarinatuokiot on ohi, niin hypättäiskö välillä?”, kuului kutsuva huuto adidaspukuiselta tablettimieheltä.

2.

Harjoitus sujui paremmin kuin aikoihin. Treenin jälkeen valmentaja ja urheilijat pitivät pienen loppupalaverin, jonka aikana käytiin hypyt läpi ja sovittiin tulevien päivien aikatauluista. Jutustelutuokion jälkeen Jesper ja Topias veivät käyttämänsä seipäät riippulukolliseen säilytysputkeen. Yksittäisen seipään nettohinta saattaa olla jopa 600 euroa, joten nuo lasikuituiset pötköt oli parempi pitää tallessa.

Jesper huikkasi moikat koutsilleen ja serkkupojalleen. Kävellessään ulos Kupittaaan urheilupyhätöstä vastaan tuli paljon muitakin tuttuja. Yleisurheilupiirit ovat Suomessa aika pienet, puhumattakaan yksittäisen kaupungin ympyröistä. Naamatutuja käveli vastaan käytännössä joka nurkan takaa, ja etenkin junnut halusivat moikata kansallisesti tunnettuja staroja.

Jesper hyppäsi kuluneena vuonna ennätyksekseen 555 senttiä. Seuraavana kesänä järjestettäviin Euroopan mestaruuskisoihin tuo kyseinen korkeus olisi kisapaikkaan oikeuttava tulos, mutta menneen vuoden tulokset eivät riittäisi. Kisarajoiksi hyväksytyitä suorituksia alettiin verifioida nimittäin vasta tammikuun ensimmäisenä päivänä. Vanhoilla meriiteillä ei siis vuoden vaihteen jälkeen enää pärjäisi.

Kalevan kisoista, eli yleisen sarjan SM-kisoista, Jesper napasi kesällä toisen mitalinsa. Hopeinen lätkä oli kuitenkin pieni pettymys, sillä kisoihin hän lähti jopa pienenä ennakkosuosikkina. Ylimielisenä, epämiellyttävänä ja koppavana tunnettu kilpakumppani vei kuitenkin voiton. Aarre Rantala oli vuosien saatossa ollut aina Jesperiä askeleen edellä. No, jäipähän ainakin petrattavaa taas tulevillekin vuosille.

Jesper käveli pitkää käytävää kohti hallista ulos vieviä pyöröovia. Näistä ovista oli kuljettu viimeisen reilun kymmenen

vuoden aikana ulos tuhansia ja tuhansia kertoja. Taas kerran jäykkä mekaniikka pyöräytti Jesperin kohti ulkoilmaa. Massiivinen putkikassi jäi aina jumiin pyöröovien akseliin. Nytkin olkain jäi jonnekin metallisen harjaimen väliin, mutta parilla riuhtaisulla se oli vapautettu kahleistaan.

Puolipallon muotoinen Kupittaaan urheiluhalli jäi kirkkaine valoineen seisomaan paikoilleen Jesperin talsiessa loskaisessa kaupunkimiljöössä kohti Veritas stadionin parkkipaikkaa. Vaikka Kupittaa sijaitsi hyvin lähellä Turun ydinkeskustaa, oli siellä suuret ja maksuttomat parkkipaikat, jotka hellivät urheilijoita, turisteja ja työn raskaita raatajia. Toki oma osansa parkkitiilojen ilmaisuudella oli jalkapallo- ja jääkiekkopyhätöillä, jotka sijaitsivat silmäkantaman etäisyydellä.

Jesper tallusti kymmenkunta vuotta vanhan Hondansa luo. Japsikärri ei ollut modernein, tehokkain eikä komein, mutta luotettava se oli. Jesper ei tarvinnut munanjatketta alleen, kuten monet muut parikymppiset kollit. Hänelle tärkeintä oli se, että autolla pääsi liikkumaan paikasta A paikkaan B. Ikinä hän ei ollut perehtynyt etu- ja takavetoisten ajokkien eroavaisuuksiin, mutta se ei häntä haitannut. Kaasu on oikeanpuoleisin poljin, jarru keskellä ja kytkin vasemmalla. Kytkin pitää olla pohjassa, kun vaihdetaan vaihdetta. Japsimasiinalle maistuu ysiviton bensa. Tärkeimmät faktat Jesper siis ymmärsi.

Hopeinen Accord käynnistyi ilman yskähtelyjä. Peruuttamisessa oli pieniä ongelmia, sillä maa renkaiden alla oli loskapaskan peitossa. Jesper antoi hiukan lisää kaasua. Auto irtosi parkkiruudun mössöstä ja matka jatkui.

Montaa minuuttia Jesperin ei tarvitsisi kärryään ajattaa ennen kotipihaansa saapumista. Hänen isänsä nimittäin asui noin kilometrin päässä Vasaramäen omakotialueella. Rattiakaan ei käytännössä tarvitsisi kääntää kuin pari kertaa, jos onnistui pitämään auton suoralla tiellä tasapainossa. Reitti vei Blomberginaukiolta Hippoksentielle ja välittömästi vasemman käännöksen kautta Vasaramäenkadulle. Sitten tultaisinkin jo

keskiluokkaiselle Niittykadulle, jonka varrella oli monenmoista pihaa ja pytinkiä.

Jesperin vanhemmat erosivat hänen ollessaan yhdeksännellä luokalla. Riitaisa avioliitto ei päättynyt hyvin, eivätkä Jesperin vanhemmat olleet edelleenkaan puheväleissä. Heidän liittonsa alkoi mennä päin helvettiä Jesperin varttuessa kouluikäiseksi, eikä paluuta parempaan hetkittäisiä pilkahduksia lukuun ottamatta ollut. Yhteiset mielenkiinnon kohteet ehtyivät, jos niitä oli koskaan ollutkaan. Toisen käytöksestä löytyi enemmän moittittavaa kuin kehuttavaa. Päivittäiset hellyydenosoitukset jäivät, ja isukki sai tottua sohvan syleilyyn. Jesperin mielestä riitarumbaa kesti aivan liian kauan, liki kymmenen vuotta.

Jälkikäteen hän oli miettinyt, miksi romuttunutta avioliittoa piti kannatella pystyssä hamaan tappiin asti. Olihan sen nyt oltava hänen vanhemmilleenkin selvää, ettei heidän juttunsa tulisi enää toimimaan. Yleinen toimintatapa tuntuukin olevan, että idylliä pidetään yllä lasten ja ulkopuolisten takia. Jesperillekin oli tosin ilmiselvää, että hänen vanhempiansa välit eivät tulisi märehdimällä korjaantumaan.

Jesperin lapsuudessa arki oli tuskaa, viikonloput vielä tuskempaa. Isä ja äiti olivat alkoholin suurkuluttajia ja väkijuoman litkiminen vain lisäsi bensaa liekkeihin. Paska lensi tuulettimeen hävyttömän pienistä asioista. Lopulta hänen äitinsä pakeni riitatilanteita, useimmiten perjantai-illasta sunnuntai-iltapäivään. Jos hänen vanhempansa kestivät saman katon alla lauantaihin saakka, se oli ihme. Asiat saattoivat olla näennäisen hyvin perjantaisaunaan saakka, mutta löylyjen jälkeen, alkoholin alkaessa virrata suonissa puheensävö kärjistyi. Lopulta riita repesi milloin mistäkin pikkuasiasta. Tätä kaavaa noudattamattomat poikkeusviikonloput olivat vähissä. Ne pystyi laskemaan kahden käden sormilla.

Jesper säästyi fyysisiltä vammoilta, mutta henkistä väkivaltaa hän tunsikin kärsineensä. Kun tulilanka alkoi palaa, sen saattoi aistia. Siinä vaiheessa Jesper pakeni omaan huoneeseensa pei-

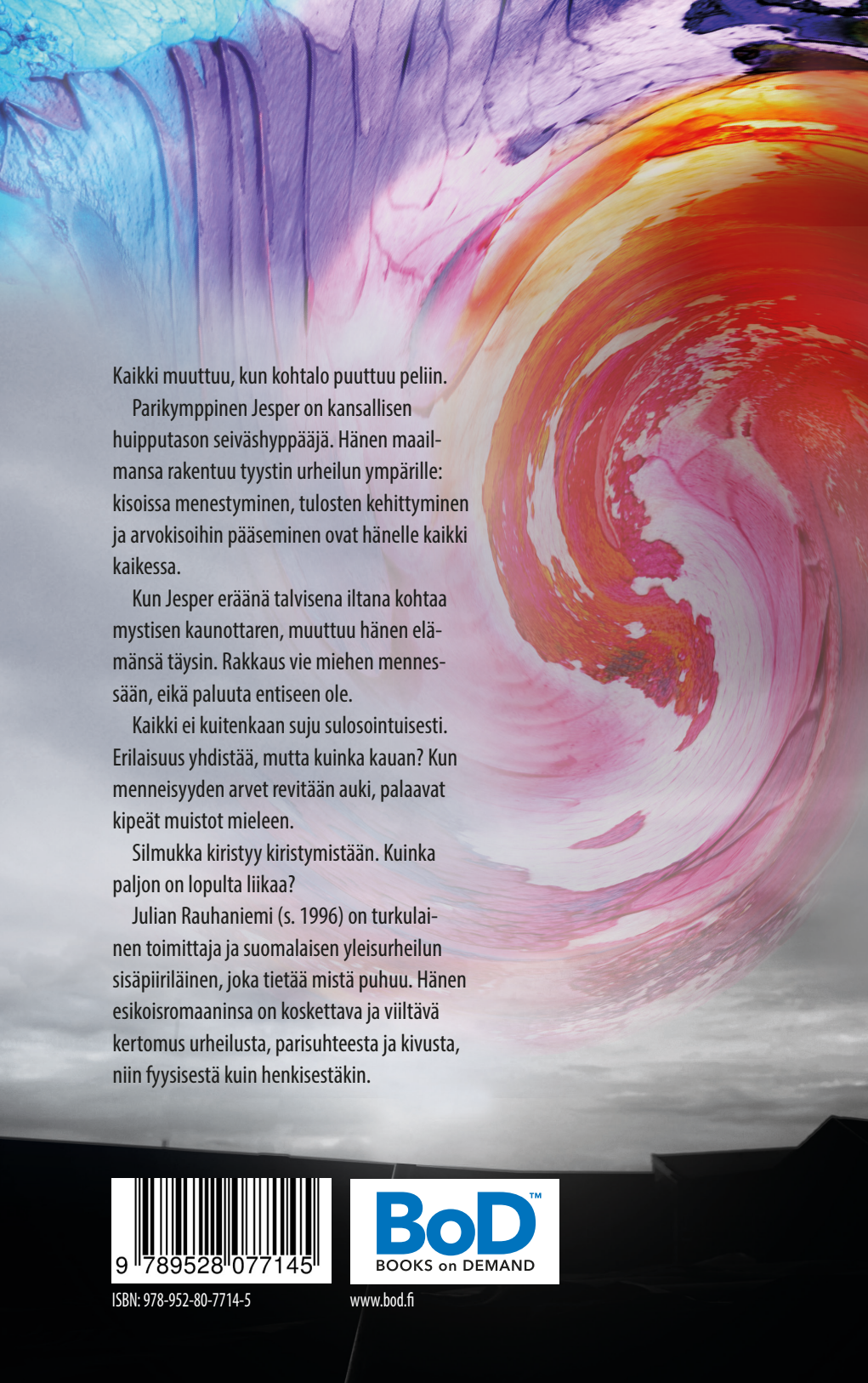
ton alle, kädet visusti korvissaan. Hän pelkäsi isänsä raivokoh-
tauksia kuollakseen. Äiti ei selvinnyt aina ulkoisesti vahingoit-
tumattomana, joskin usein väkivaltaisuudet jäivät verbaaliselle
tasolle. Silloin tällöin Jesper näki äitinsä silmä mustana tai nenä
verillä. Hänen teki mieli puolustaa mutsiaan, mutta eihän pu-
berteetin kynnyksellä oleva kloppi uskaltanut vastustaa kodin
ehdotonta auktoriteettia. Äiti itki usein, minkä jälkeen hän sul-
keutui vessaan, meikkasi ja poistui. Viikonlopun aikana häneen
ei saanut yhteyttä. Sunnuntaina myrsky taantui ja odotti seu-
raavan viikonlopun saapumista.

Arkiviikot olivat rauhallisempaa, vihan kytemisen aikaa.
Vanhemmat pitivät mykkäkoulua, koska viinakset eivät virran-
neet. Tulitauko kesti viisi päivää, minkä jälkeen rauhanneuvot-
telut päättyivät tuloksettomina.

Toisaalta Jesper oli äidistään huolissaan, kun ei kuullut hä-
nestä viikonloppuisin mitään. Toisaalta Jesper oli onnellinen,
että äitinsä lähti omille teilleen. Ainakin huuto ja raivo lakka-
sivat, isä palasi normaaliksi. Tosin ryyppääminen ei isän koh-
dalla seuraa vaatinut. Jonkunhan oli jäätävä kotiin vahtimaan
alaikäistä poikalasta, joten isä veti useimmiten kalsarikännit.
Välillä tuntui siltä kuin Jesper, hädin tuskin yläasteikäinen
lapsi, olisi vastuussa omasta isästään. Hän peitteli siittäjänsä
sohvalle tämän sinne sammuttua. Siivosi kaljatölkkejä puiseen
palautuspullokoriin. Tuon korin täyttymiseen ei muuten kauaa
mennyt, vaan panttikuittien ojentelu oli viikoittaista puuhaa.

Tilanne rauhoittui selvästi, kun vanhemmat vihdoin erosivat.
Alkoholin käyttö väheni kummankin osalta, joskin Jesper oli
edelleen sitä mieltä, että viikonloppuisin ilolientä saisi kulua
vähemmänkin.

Jesperin isä oli pari vuotta takaperin tehnyt alanvaihdon,
joka myötä viikonloput eivät olleet aina vapaita. Ukko oli
nuorella iällään käynyt arvostetun tiedotusopin koulutuksen
Tampereen yliopistossa. Kun hän sitten eräissä riennoissa ta-
pasi Jesperin äidin, joka oli kouluttautumassa opettajaksi, päätti

Kaikki muuttuu, kun kohtalo puuttuu peliin.

Parikymppinen Jesper on kansallisen huipputason seiväshyppääjä. Hänen maailmansa rakentuu tyystin urheilun ympärille: kisoissa menestyminen, tulosten kehittyminen ja arvokisoihin pääseminen ovat hänelle kaikki kaikessa.

Kun Jesper eräänä talvisena iltana kohtaa mystisen kaunottaren, muuttuu hänen elämänsä täysin. Rakkaus vie miehen mennessään, eikä paluuta entiseen ole.

Kaikki ei kuitenkaan suju sulosointuisesti. Erilaisuus yhdistää, mutta kuinka kauan? Kun menneisyyden arvet revitään auki, palaavat kipeät muistot mieleen.

Silmukka kiristyy kiristymistään. Kuinka paljon on lopulta liikaa?

Julian Rauhaniemi (s. 1996) on turkulainen toimittaja ja suomalaisen yleisurheilun sisäpiiriläinen, joka tietää mistä puhuu. Hänen esikoisromaaninsa on koskettava ja viiltävä kertomus urheilusta, parisuhteesta ja kivusta, niin fyysisestä kuin henkisestäkin.

ISBN: 978-952-80-7714-5

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi